

Oifig Luachála
Valuation Office

Tuarascáil Bhliantúil 2020

Réamhrá

an Choimisinéara Luachála

Is cúis áthais dom Tuarascáil Bhliantúil na hOifige Luachála don bhliain 2020 a chur faoi bhráid an Aire Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta de réir Alt 41 den Acht Luachála 2001.

Cuireann an Tuarascáil Bhliantúil seo cuntas cuimsitheach ar fáil ar ghníomhaíochtaí na hOifige le linn 2020 agus ar obair ár bhfoirne ar mhaithe lenár bpáirtithe leasmhara ar fad.

Bliain shuntasach a bhí sa bhliain 2020 mar gheall ar thionchar na paindéime COVID-19, agus mar gheall ar an tionchar atá aici fós ar shaol gach duine agus ar fud gach earnála eacnamaíche agus gníomhaíochta gnó. Cé go raibh an Oifig in ann a chinntiú go bhféadfadh formhór na mball foirne oibriú go sábháilte agus go héifeachtach sa bhaile taobh istigh de roinnt laethanta ó fógraíodh srianta i mí an Mhárta, bhí orainn dul i ngleic le dúshláin oibríochtúla shuntasacha ar feadh na bliana. Mar gheall ar na srianta sláinte poiblí a bhí i bhfeidhm, b'éigean athluacháil maoine i nDún Laoghaire – Ráth an Dúin a chur siar. Chomh maith leis sin, d'imir an phaindéim drochthionchar maidir lenár gclár athbhreithnithe a bhaint amach, de réir mar a leagtar amach sa tuarascáil seo.

Mar sin féin, in ainneoin an tionchair nach beag a d'imir Covid-19 ar ár n-oibríochtaí, agus ar ghnóthaí chuid mhaith dár bpáirtithe leasmhara, chuireamar clár gníomhaíochta suntasach i gcrích agus bhaineamar formhór ár spriocanna amach. Rinneadh dul chun cinn mór in go leor réimsí i gcomhréir leis na cuspóirí agus tosaíochtaí straitéiseacha a leagadh amach inár bPlean Straitéiseach trí bliana a tháinig chun críche i ndeireadh na bliana 2020. Leagtar amach na héachtaí sin faoi roinnt ceannteideal sa tuarascáil. I mí na Nollag, chuireamar plan nua i bhfeidhm ina leagtar amach an treo straitéiseach don Oifig i gcaitheamh na tréimhse 2021-2023.

Táim fíorbhuíoch do mo chomhghleacaithe ar an mBord Bainistíochta as a dtacaíocht agus a ndúthracht le linn na bliana 2020. I gcomhar lenár mbainisteoirí líne agus ár mbaill foirne, dhéileálar le go leor dúshlán nua i gcúinsí uathúla agus deacra.

Is mian liom buíochas a ghabháil le go leor comhghleacaithe sa Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta as a dtacaíocht agus cúnaimh i gcaitheamh na bliana, lena n-áirítear a gcuid oibre ar chumasc na hOifige Luachála leis an Údarás Clárúcháin Maoine agus le Suirbhéireacht Ordanáis Éireann. Ba é an toradh a bhí air sin ar deireadh go ndearna an Rialtas cinneadh an 22 Nollaig Scéim Ghinearálta Bhille Thailte Éireann a fhoilsiú agus gur tugadh cead an reachtaíochta a theastaíonn chun bonn a chur bhunú na heagraíochta nua a dhréachtú.

Arís eile, is mian liom mo bhuíochas a chur in iúl do chomhghleacaithe i Ranna agus Oifigí eile, go háirithe comhghleacaithe in Oifig an Phríomh-Aturmae Stáit agus in Oifig na nOibreacha Poiblí (OOP), a n-oibrímid i ndlúthchomhar leo i gcónaí agus a chuireann seirbhísí sárluachmhara ar fáil dúinn.

Ar deireadh, is mian liom an deis seo a thapú chun moladh a thabhairt don fhoireann as a ndúthracht agus a dtiomantas i rith 2020. Bliain an-deacair a bhí i gceist dúinn ar fad agus táim fíorbhuíoch as an díograis, fuinneamh agus nuálaíocht a léiríodh agus muid ag tabhairt aghaidh, i dteannta a chéile agus ar bhonn indibhidiúil, ar na dúshláin a bhain leis an bpaindéim. Oibreimid le chéile i gcónaí chun luach poiblí a chur ar fáil dár bpáirtithe leasmhara líonmhara.

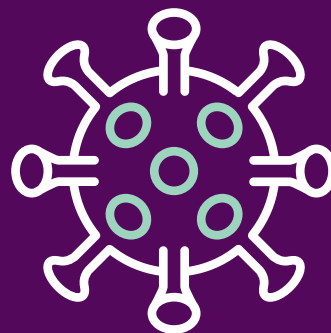
John O'Sullivan
Coimisinéir Luachála
Feabhra 2021

Gluais

An Cód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú	Cuirtear creat ar fáil sa Chód ar fheidhmiú dea-chleachtais sa rialachas corparáideach ag comhlachtaí Stáit tráchtála agus neamhthráchtála araon. https://www.per.gov.ie/en/revised-code-of-practice-for-the-governance-of-state-bodies/
RCPA	An Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe
Clár Náisiúnta Athluachála	An clár a d'fheidhmigh an Oifig Luachála a raibh athluacháil chórasach a dhéanamh ar gach maoin inráitilte in Éirinn ar bhonn na n-údarás áitiúil mar thoradh air. Is é seo an chéad chlár athluachála náisiúnta ó bhí lár an naoú haois déag ann
OOP	Oifig na nOibreacha Poiblí
Tionscadal AXIA	An t-ainm inmheánach atá ar thionscadal a raibh mórchóras ionaid nua ríomhaireachta a thacaíonn le croí-oibríochtaí agus bunfheidhmeanna na hOifige Luachála mar thoradh air
Athluacháil	An próiseas trína sanntar luachálacha inráitilte ag an am céanna do gach maoin i gceantar údarás áitiúil bunaithe ar luachanna comhaimseartha cíosa
Reval2021	Céim reatha an Chláir Náisiúnta Athluachála, ina gclúdaítear athluacháil a dhéanamh ar gach maoin inráitilte i gComhairlí Contae an Chláir, Dún na nGall, Gaillimh Ciarraí agus Maigh Eo agus i gComhairle Cathrach na Gaillimhe.
Athbhreithniú	Is é is athbhreithniú ann an próiseas reachtúil trína luacháiltear maoin aonair ar chúiseanna rátála, ar iarratas údaráis áitiúla agus íocóirí rátaí, idir athluachálacha. Is bunghné é a bhaineann le cothabháil leanúnach liostaí luachála
Tailte Éireann	An t-eagras nua a thioctaidh as cumasc beartaithe na hOifige Luachála, Suirbhéireacht Ordanáis Éireann agus an Údarás Clárúcháin Maoine
Bínse Luachála	An comhlacht neamhspleách reachtúil, a bunaíodh den chéad uair faoin Acht Luachála 1998 agus ar leanadh de tríd an Acht Luachála 2001, a éistean achomhairc in aghaidh chinntí de chuid an Choimisinéara Luachála ar luacháil agus athluacháil maoin tráchtála ar chúiseanna rátála
Liosta Luachála	Liosta maoine agus a luachálacha inráitilte i gceantar sainiúil Údarás Rátála ar a ngearttar tobhach
VOS	Is é an Córas Oifig Luachála (VOS) córas reatha inmheánach leictreonach na hOifige Luachála trína gcláraítear agus a bpróiseáiltear mionsonraí ábhartha gach maoine ar liosta sealúchais. Is é VOS bunachar lárnach gach taifead luachála maoine inráitilte

Sracfhéachaint
ar an mbliain

2020

Réimse leathan seirbhísí
curtha ar fáil, **D'AINNEOIN**
THIONCHAR COVID-19

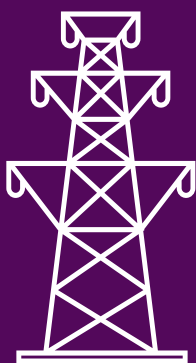
PLEAN STRAITÉISEACH TRÍ BLIANA nua foilsithe

Breis is **€20.3 MILLIÚN**
IN IONCAM BREISE AMACH
ANSEO GINTE d'údaráis
áitiúla

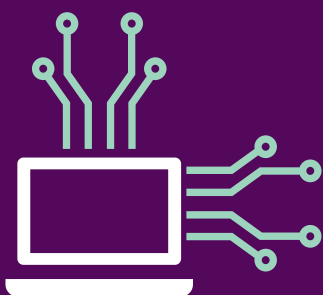

TÁ DUL CHUN CINN FÓS Á
DHÉANAMH AR AN gClár
Náisiúnta Athluachála

LUACHÁLACHA
DOMHANDA
TUGTHA CHUN
CRÍCHE AR
sheacht gcinn
d'fhóntais poiblí

FORBAIRT BHREISE
DÉANTA AR sheirbhísí
Luachála Maoine Stáit

Ollchóras nua
oibríochta ICT
(TIONSCADAL
AXIA) ar an
margadh

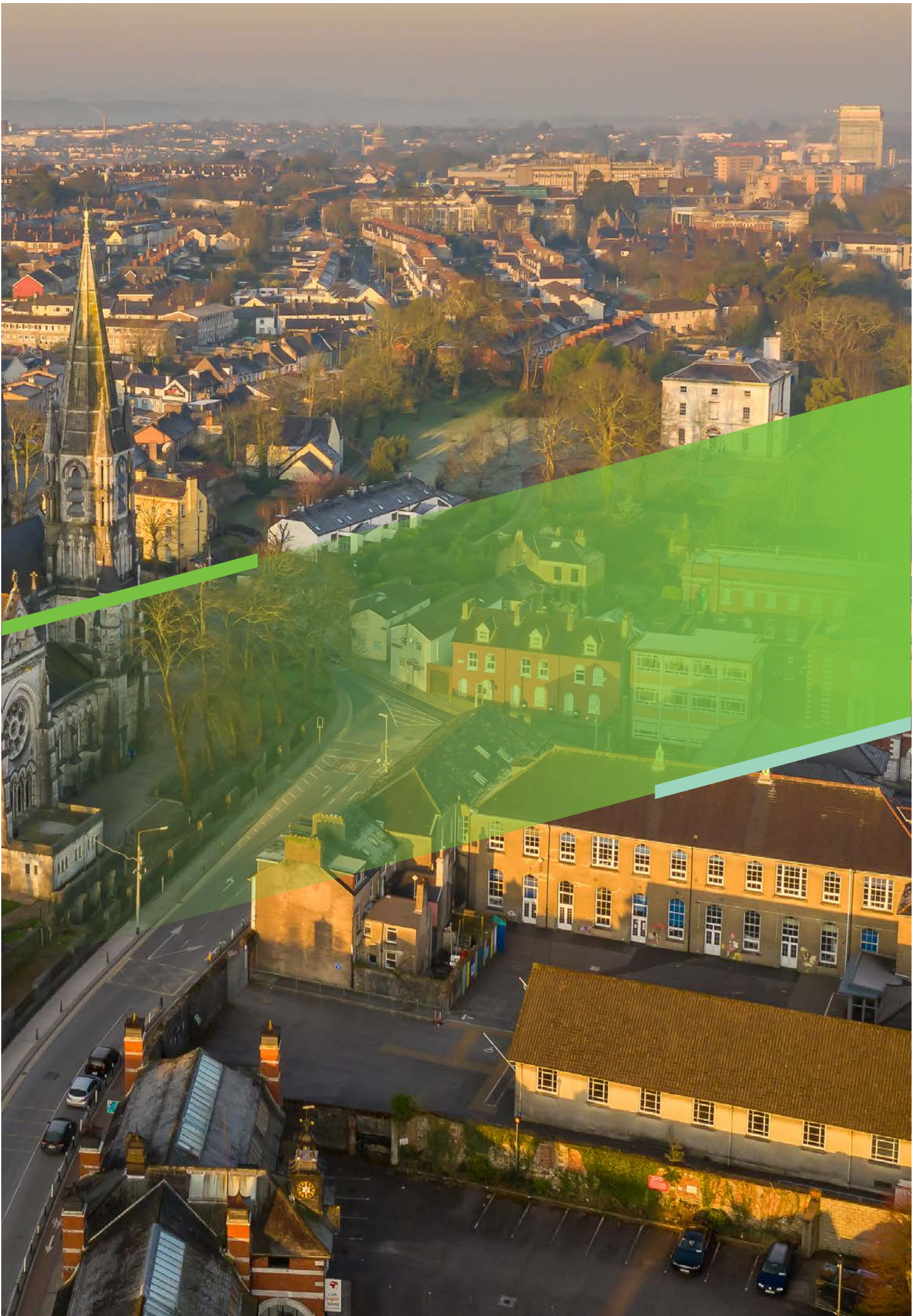

LUACHÁLACHA
SÓCMHAINNÍ ar
fiú breis is **€553**
MILLIÚN ar an
iomlán iad tugtha
chun críche do
chomhlachtaí
poiblí

Clár an Ábhair

Misean agus Luachanna (Foinse: Plean Straitéiseach na hOifige Luachála 2018-2020)	03
Ról na hOifige Luchála	04
Tailte Éireann	05
Ár gCuid Oibre	06
Rialachas agus Comhlíonadh Corparáideach	07
Airgeadas agus Leibhéal Líon Foirne	09
An Clár Náisiúnta Athluachála a Chur chun Cinn	11
Athbhreithniú Leanúnach ar Luachálacha	14
Achomhairc chuig an mBinse Luachála	16
Luacháil Dhomhanda ar Fhiontair Fóntais Phoiblí	17
Luachálacha Maoin Stáit	18
Seirbhísí na hOifige Poiblí	20
Taifid Chartlainne	21
Seirbhísí agus Gníomhaíochtaí Eile	22
Oiliúint agus Forbairt	25
Soláthar	26
Aguisín 1 2020 ina Fhigiúirí	28
Aguisín 2 Caiteachas agus Ioncam 2020	30
Aguisín 3 Achomhairc Luachála 2020	31
Aguisín 4 Daoine bhí ina gCoimisinéirí Luachála agus ina bPríomh-Suirbhéirí Teorann	32
Aguisín 5 Rátaí Bliantúla ar Luacháil (ARV) don bhliain 2020 faoi mar a d'fhoilsigh Údarás Áitiúla	33
Aguisín 6 Ráiteas ar Rialuithe Inmheánacha	34

Misean agus Luachanna

(Foinse: Plean Straitéiseach na hOifige Luachála 2018-2020)

1.1 Misean

Is eagraíocht luachála maoinne Stáit í an Oifig Luachála agus tá an Oifig i mbun na bhfeidhmeanna sin ón mbliain 1830. Is é misean na hOifige Luachála seirbhís luachála neamhchlaonta agus iontaofa a chur ar fáil ar bhealach éifeachtúil chun tacú le Rialtas na hÉireann.

1.2 Ár Luachanna Corparáideacha

Mar a leagtar amach inár bPlean Straitéiseach 2018-2020 tá gach ball foirne san Oifig Luachála tiomanta do mhisean na heagraíochta a chur i gcrích go sásúil agus d'fhorbairt leanúnach ár n-eagraíochta. Is iad seo a leanas na croíluachanna atá á gcur chun cinn againn:

Tiomantas do Bharr Feabhais

Táimid tiomanta do sheirbhísí ardchaighdeáin a chur ar fáil ar bhealach inbhuanaithe ar mhaithe le saoránaigh agus páirtithe leasmhara eile.

Comhoibriú

Aithnímid gur gné lárnach dár ngealltanais a bhaint amach is ea caidreamh dearfach agus comhoibriú lenár gcomhghleacaithe agus comhpháirtithe.

Solúbthacht

Glacaimid le nuálaíocht agus déanaimid ár gcórais agus próisis a fheabhsú i gcónaí chun torthaí níos fearr a bhaint amach.

Ionracas agus Cuntasacht

Oibrímid ar bhealach neamhchlaonta agus trédhearcach, agus tá freagracht ar leith orainn uile as an méid a dhéanaimid. Táimid oscailte agus ionraic maidir le cumarsáid a dhéanamh lena chéile agus leis na daoine aonair agus eagraíochtaí lena n-idirghníomhaímid.

Meas

Glacaimid le combhionannas, éagsúlacht agus ionchuimsitheacht. Tacaímid le timpeallacht ina gcaitear le daoine le dínit agus ina léirítear meas ar a n-indibhidiúlacht.

Ról na hOifige Luchála

2.1

Tá sé mar chroí-aidhm ag an Oifig Luachála bonn luachála aonchineálach agus cothrom a bhunú agus a chothabháil, de réir na nAchtanna Luachála 2001 go 2020, lenar féidir le húdaráis áitiúla rátaí tráchtála a ghearradh. Tá na luachálacha seo ina gcuid lárnach de chóras na rátaí tráchtála in Éirinn agus tá siad mar bhunús le maoiniú thart ar €1.5 billiún a chur ar fáil d'údaráis áitiúla gach bliain.

2.2

Cuirimid seirbhísí luachála ar fáil do Ranna éagsúla Rialtais, do Ghníomhaireachtaí Stáit agus do chomhlachtaí poiblí eile fosta. Tugaimid faoi luachálacha caipiteal agus cíos margaidh oscailte lena n-áirítear luachálacha ar chúiseanna athbhreithnithe cíosa do na custaiméirí seo. Cuirtear luachálacha margaidh oscailte ar fáil do mhaoin atá á n-aistriú idir Ranna Rialtais, Comhlachtaí Stáit agus údaráis agus gníomhaireachtaí poiblí eile, ar bhonn áitiúil agus náisiúnta araon.

2.3

Oibrímid le réimse leathan de chustaiméirí agus le páirtithe leasmhara eile agus muid i mbun ár gcuid oibre, lena n-áirítear, íocóirí rátaí agus daoine eile sa phobal, údaráis áitiúla, gníomhairí gairmiúla agus forais ionadaíochta atá ag feidhmiú thar ceann íocóirí rátaí nó cliaint eile, agus lucht taighde/gníomhairí ginealais agus foireann Ranna agus Oifigí eile Stáit, lena n-áirítear baill agus foireann an Bhinse Luachála neamhspleách.

Tá an Oifig Luachála freagrach as an tseirbhís luachála Stát in Éirinn **ón mbliain 1830**

Is Oifig Neamhspleách atá ionainn faoi choimirce an **tAire Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta**

Caithimid thart ar **€10 milliún** le seirbhísí a chur ar fáil gach aon bhliain

Fostaímid thart ar **140 duine**

Bailítear thart a **€1.5 billiún** in ioncam Údaráis Áitiúil gach aon bhliain mar thoradh ar gcuid oibre

Tailte Éireann

3.1

Tá cinneadh déanta ag an Rialtas an Oifig Luachála, an tÚdarás Clárúcháin Maoine (PRA) agus Suirbhéireacht Ordanáis Éireann (OSi) a chumasc. Nuair a bhunófar í, is é Tailte Éireann a thabharfar ar na eagraíocht nua agus beidh freagracht ar an eagraíocht i ndáil le roinnt feidhmeanna tábhachtacha, lena n-áirítear:

- Córas clárúchán maoine an Stáit
- Bonneagar mapála agus suirbhéireachta an Stáit
- Seirbhís luachála maoine an Stáit
- Forbairt agus cothabháil fhaisnéis gheospásúil an Stáit agus faisnéise a bhaineann leis
- Déileáil le hiarratais ar bhunchíosanna a cheannach faoi scéimeanna reachtúla éagsúla

Tá na heagraíochtaí atá á gcumasc ag feidhmiú faoi choimirce na Roinne Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta ón 1 Eanáir 2018 i leith.

Tailte Éireann

Clárúchán | Luacháil | Suirbhéireacht
Registration | Valuation | Surveying

Ár gCuid Oibre

- 4.1** Tá an Oifig Luachála rannpháirteach i gclár náisiúnta i láthair na huaire le hathluacháil a dhéanamh ar gach maoin tráchtála agus tionsclaíochta in Éirinn. Is é cuspóir an chláir seo, cur le cothromas, aonfhoirmeacht agus trédhearcacht an chórais rátála údaráis áitiúil do mhaoin ghnó.
- 4.2** Chomh maith leis an gclár náisiúnta athluachála a fheidhmiú go céimneach, cuireann an Oifig seirbhís luachála ar fáil chun críocha rátála do na húdaráis áitiúla go léir, trína ndéantar athbhreithniú ar luacháil na maoine atá ann cheana féin agus trína ndéantar luacháil maoin nua a chur isteach ar an Liosta Luachála den chéad uair. Tugtar “Athbhreithniú” Luachála ar an bpróiseas sin. Eascraíonn iarratais ar Athbhreithniú as athrú ábharach ar mhaoin tráchtála atá ann cheana féin, amhail síneadh, foroinnt nó cónascadh dhá mhaoin nó níos mó, nó maoin tráchtála iomlán nua a chríochnú.
- 4.3** Tá freagracht ar an gCoimisinéir Luachála atá ina Phríomh-Shuirbhéir Teorann agus ina Oifigeach Cuntasaíochta don Oifig Luachála (Vóta 16 de na Cuntais Leithreasa) fosta, as bainistíocht fhoriomlán na hOifige Luachála, lena n-áirítear bainistíocht foirne, seachadadh téarmaí tagartha na hOifige lena n-áirítear soláthar luachálacha tráchtála atá cothrom le dáta do mhaoin tráchtála agus tionsclaíochta d’íocóirí rátaí agus do na húdaráis rátála, seachadadh an chláir náisiúnta luachála, seachadadh clár maidir le hAthbhreithniú, seirbhísí luachála éagsúla a chur ar fáil d’eagraíochtaí Rialtais agus, mar Phríomh-Shuirbhéir Teorann, comhairle a chur ar fáil maidir le socrú teorainneacha mara agus reachtúla.
- 4.4** Tá liosta de dhaoine a bhí ag feidhmiú mar Choimisinéir Luachála agus mar Phríomh-Shuirbhéir Teorann, ó cuireadh tús leis an dá phost, in Aguisín 4.

Rialachas agus Comhlíonadh Corparáideach

Bord Bainistíochta

- 5.1** Is é ról an Bhoird Bainistíochta dul i gceannas ar straitéisí agus pleananna cuí a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm chun a chur ar chumas na hOifige a sainordú a sheachadadh. Déanann an Bord maoirseacht fosta ar fhreagrachtaí rialachas corparáideach na hOifige. Tá comhaltas an Bhoird déanta suas den Choimisinéir Luachála, Ceann na Seirbhísí Luachála, Ceann na Seirbhísí Corparáideacha, an Príomhoifigeach Faisnéise agus Stúirthóirí na Seirbhísí Luachála. Is é an Coimisinéir Cathaoirleach Bhord Bainistíochta na hOifige Luachála..

Tuairisciú Airgeadais

- 5.2** Cuireadh Tuairiscí Airgeadais a thaispeánann mionsonraí maidir le caiteachas i gcoinne buiséid faoi bhráid an Bhoird Bainistíochta agus rinne siad breithniú orthu ar bhonn míosúil ar feadh na bliana.
- 5.3** Ó thús deireadh 2020, Lean an Oifig Luachála de chloí le gnéithe ábhartha den *Chód Caiteachais Phoiblí* a d'fhoilsigh an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Bainistíocht Riosca

5.4

Feidhmíonn an Oifig Luachála beartas Bainistíochta Riosca foirmiúil agus déanann cothabháil ar Chlár Riosca de réir threoirlínte na Roinne Airgeadais. Tá cothabháil an chláir leagtha amach lena chinntiú go n-aithnítear rioscaí agus go ndéantar measúnú orthu agus go gcuirtear na gníomhartha maolaithe atá riachtanach i bhfeidhm, de réir mar atá praiticiúil. Tá an Clár Riosca, lena gcuimsítear bearta maolaithe curtha le chéile thar ceann an Bhoird Bainistíochta agus déanann comhaltaí an Bhoird athbhreithniú air ar bhonn ráithe ar a laghad.

5.4

Fearacht príomhthosaíochtaí na heagraíochta agus an timpeallacht ina bhfeidhmíonn sí, is iad na príomhrioscaí a d'fhéadfadh a bheith ann don Oifig Luachála ag deireadh na bliana 2020:

- Cur isteach oibríochtúil mar thoradh ar an bpaindéim COVID-19 ar na cláir Athbhreithnithe inmheánacha agus seachfhoinsithe agus ar athluachálacha Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin agus Reval2021.
- Tionchar oibríochta a d'fhéadfadh a bheith ann ó thaobh Rialacha nua an Bhinse Luachála.
- Moill a bheith i gceist maidir le ceantair údaráis rátála Chomhairle Cathrach Chorcaí agus Comhairle Contae Chorcaí a chur leis an gClár Náisiúnta Athluachála mar gheall ar COVID-19.
- Gan réiteach cuí a sheachadadh sa chéim soláthair do mhórchóras TFC nua, ar a dtugtar Tionscadal AXIA.

An Cód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú

5.4

Chloígh an Oifig Luachála, le linn na bliana 2020, le forálacha ábhartha an *Chóid Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú* a d'fhoilsigh an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

5.4

Tugadh Comhaontú Maoirseachta agus Comhaontú maidir le Seachadadh Feidhmíochta chun críche idir an Coimisinéir Luachála agus an Roinn Tithíochta, Pleanála agus Rialtais Áitiúil i mí Feabhra 2020. Shainordaigh an Comhaontú Maoirseachta comhlíonadh leanúnach cheanglais ábhartha an *Chóid Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú*.

An tAcht um Brústocaireacht a Rialáil 2015

5.4

Cuireadh tús le feidhmiú an Achta um Brústocaireacht a Rialáil 2015 an 1 Meán Fómhair 2015. Éilítear in Alt 6(4) den Acht ar gach comhlacht poiblí liosta d'oifigigh poiblí ainmnithe na heagraíochta a fhoilsiú ar a láithreán gréasáin. Le linn na bliana 2020, ba é an Coimisinéir Luachála an t-aon Duine Ainmnithe san Oifig Luachála, faoi fhorálacha Alt 6 den Acht

Airgeadas agus Leibhéal Líon Foirne

Leibhéal Líon Foirne

6.1 Ag deireadh na bliana 2020, bhí 140.35 ball foirne comhionann lánaimseartha (FTE) fostaithe ag an Oifig Luachála. Nuair a dhéantar coigeartú do bhaill foirne a tugadh ar iasacht don Bhinse Luachála (8), b'ionann líon iomlán na foirne a bhí fostaithe ag an Oifig Luachála ag deireadh na bliana 2020 agus 132.35 FTE.

Is státseirbhísigh iad an fhoireann go léir agus faigheann siad luach saothair de réir scálaí pá, a shainmhínítear go lárnach, na Státseirbhíse. Ní raibh aon bhall foirne ag fáil sochair neamhphá bhreise.

Caiteachas agus Fáiltas Vóta na hOifige Luachála

6.2 Feidhmíonn an Oifig Luachála mar oifig neamhspleách faoi choimirce an Aire Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht agus tá an Oifig maoinithe faoina Vóta féin (Vóta 16).

Clúdaítear le Vóta 16 dhá chlár; Clár A, a bhaineann le hobair na hOifige Luachála féin agus Clár B, a bhaineann le hobair an Bhinse Luachála neamhspleách. Is é an Coimisinéir Luachála an tOifigeach Cuntasaíochta do chaiteachas agus d'fháltais go léir faoi Vóta 16.

6.3 Is dhá eintiteas ar leith iad an Coimisinéir Luachála agus an Binse Luachála a bhfuil feidhmeanna reachtúla ar leith acu. Foráiltear in Alt 9(10) den Acht Luachála go bhfuil an Coimisinéir Luachála neamhspleách agus é/í i mbun a c(h)uid feidhmeanna. Tá na feidhmeanna seo forordaithe agus imscríofa in Achtanna Luachála 2001 go 2020. Is comhlacht neamhspleách reachtúil ar leith é an Binse Luachála, a bunaíodh den chéad uair faoin Acht Luachála 1988, agus a lean ar aghaidh de bhua alt 12 den Acht Luachála 2001, chun achomhairc in aghaidh chinntí de chuid an Choimisinéara Luachála a éisteacht.

6.4 Is é an Coimisinéir, mar Oifigeach Cuntasaíochta ainmnithe Vóta 16, atá freagrach don Oireachtas as caiteachas an airgid vótáilte a bhaineann leis an mBinse ach níl aon smacht aige/aici ar ná freagracht as oibríochtaí ná cinntí an Bhinse. Is de chúram Chathaoirleach an Bhinse iad oibríochtaí an Bhinse Luachála.

Dá réir sin, is le hobair na hOifige Luachála amháin a bhaineann an Tuarascáil Bhliantúil seo agus ní thuairiscítear inti ar obair an Bhinse Luachála.

6.5

Faoi dheireadh na bliana 2020, b'ionann an t-ollchaiteachas iomlán do Vóta 16 €10.271m, arbh ionann é agus 58% de sholáthar iomlán an vóta don bhliain. B'ionann an teacht isteach ó Leithreas i gCabhair agus €0.9m.

Tugtar achoimre sa tábla seo a leanas ar leithdháiltí agus ar thorthaí buiséid don tréimhse 2018 – 2020 do Vóta 16 agus áirítear air an Oifig Luachála agus an Binse Luachála araon:

	2018 €000	2019 €000	2020 €000
Leithdháileadh Buiséid	11,587	14,092	17,637
Toradh Buiséid	9,917	10,819	10,271

Aguisín 2 – cuireann Caiteachas agus Ioncam briseadh anuas neamhniúchta ar fáil de thoradh an vóta don Oifig Luachála (Vóta 16) do 2020

Iniúcháireacht

6.6

Níor aimsigh Oifig an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste, aon laigí suntasacha in aon réimse a clúdaíodh san iniúcháireacht a rinneadh ar Chuntas Leithreasa do Vóta 16 sa bhliain 2019.

6.7

Thug Aonad Iniúchta agus Riosca Inmheánaigh na hOifige Luachála athbhreithniú amháin chun críche maidir le hiniúchadh inmheánach le linn na bliana 2020 agus bhí iniúchadh eile ag an gcéim dréachtaithe tuarascála faoi dheireadh na bliana 2020. Chomh maith leis sin, chuir an tAonad Seirbhísí Corparáideacha athbhreithniú i gcrích ar na coinníollacha atá i gceist le filleadh ar an obair ar bhealach sábháilte i gcomhthéacs COVID-19, agus rinne Ceann na Seirbhísí Luachála nuashonrú ar phrótocal na hOifige trína rialaítear iniúchadh agus suirbhéireacht a dhéanamh ar mhaoine.

An Clár Náisiúnta Athluachála a Chur chun Cinn

7.1 De réir Achtanna Luachála 2001-2020, tá clár náisiúnta ar siúl chun athluacháil a dhéanamh ar an maoin tráchtála agus tionsclaíochta go léir sa Stát. Is é seo an chéad chlár athluachála ar bhonn náisiúnta ó lár an naoú haois déag agus tá sé ina thosaíocht straitéiseach ag an Rialtas.

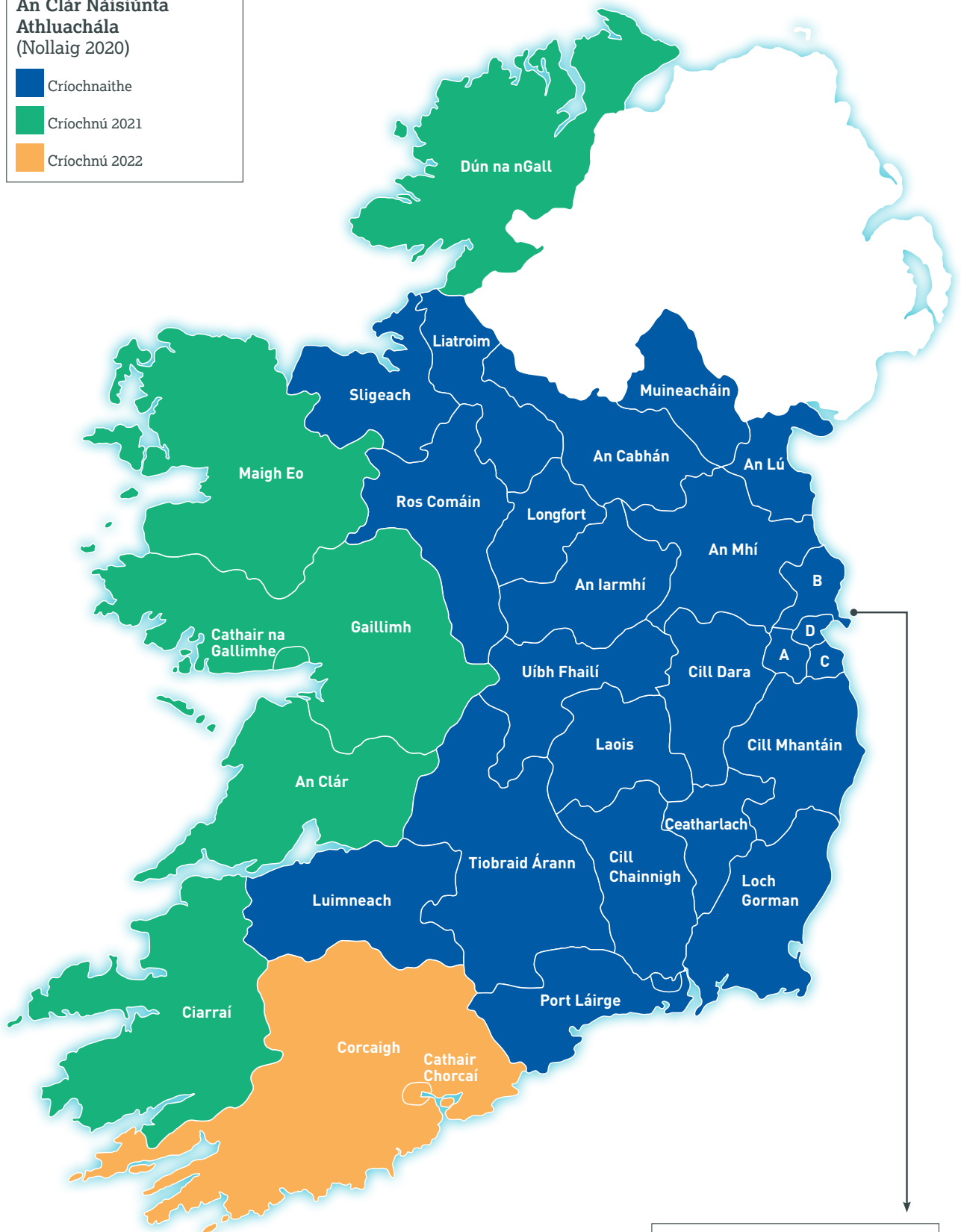
7.2 Tá thart ar 150,000 maoin tráchtála agus tionsclaíochta in Éirinn atá faoi dhliteanas rátaí a íoc. Is é atá mar chuspóir le hathluacháil, dliteanas rátaí tráchtála a athdháileadh idir íocóirí rátaí bunaithe ar luach cíosa an mhargaidh atá suas chun dáta. Ar an mbonn sin, tar éis na hathluachála, tá an gaol i bhfad níos dlúithe idir luachanna cíosa comhaimseartha agus na dliteanas rátaí tráchtála do mhaoine ar leith. Bíonn dliteanas rátaí atá laghdaithe á bhrath ag roinnt íocóirí rátaí ach bíonn dliteanas méadaithe le brath ag roinnt eile ón bpróiseas athdháilte, ach ar an iomlán tá ualach na rátaí á leithdháileadh ar bhealach níos cothroime agus níos aonfhoirmí.

7.3 Bhí cur chun cinn an Chláir Náisiúnta Athluachála mar ghné lárnach in *Plean Straitéiseach 2018-2020* na hOifige Luachála agus bhí sé mar phríomhthosaíocht i rith 2019.

**An Clár Náisiúnta
Athluachála
(Nollaig 2020)**

- Críochnaithe
- Críochnú 2021
- Críochnú 2022

- A: Áth Cliath Theas**
- B: Fine Gall**
- C: Dún Laoghaire-Ráth an Dúin**
- D: Cathair Bhaile Átha Cliath**

7.4 Reval 2021

Cuireadh tús leis an gcéim reatha den Chlár Náisiúnta Athluachála – ar a dtugtar Reval 2021 – an 4 Samhain 2019. Le linn na bliana 2020, leanadh den obair maidir le Reval 2021 trína ndéanfar athluacháil ar thart ar 29,000 maoin i gceantair údaráis rátála i gComhairlí Contae an Chláir, Dhún na nGall, Gaillimhe, Chiarraí, agus Mhaigh Eo agus i gComhairle Cathrach na Gaillimhe. Tá sé beartaithe na luachálacha nua don sé cheantar údarás áitiúil a fhoilsiú sa bhliain 2021 agus go dtiocfaidh siad i bhfeidhm chun críocha rátála ón mbliain 2022 ar aghaidh.

7.5 Athluacháil Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin

Cuireadh tús leis an dara hathluacháil ar thart ar 5,000 maoin inrátáilte i gceantar údaráis rátála Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin an 15 Deireadh Fómhair 2019. Bhí liosta nua luachála le foilsiú i mí Mheán Fómhair 2020 agus tháinig sé i bhfeidhm chun críocha rátála ón mbliain 2021 ar aghaidh.

7.6

Mar sin féin, mar gheall ar thionchar COVID-19, cuireadh an athluacháil siar agus tá sé beartaithe anois na luachálacha nua a thiocfaidh as an athluacháil a fhoilsiú i mí Mheán Fómhair 2021 agus go dtiocfaidh siad i bhfeidhm chun críocha rátála ón bliain 2022 ar aghaidh. Tá sé seo ar aon dul leis an amlíne chun luachálacha nua a tabhairt chun críche sna hÚdaráis Áitiúla Reval 2021.

7.7 Ráta Bliantúil ar Luacháil

Ríomhtar suim na rátaí tráchtála atá le gearradh ar íocóir rátaí trí luacháil na maoin a iolrú faoin “Ráta Bliantúil ar Luacháil” (ARV) arna leagan síos ag comhaltaí tofa gach údarás áitiúil. Tá ARV 2020 faoi mar a shocraigh an 31 údarás áitiúil ar fáil in Aguisín 5.

Athbhreithniú Leanúnach ar Luachálacha

- 8.1** Le cois Clár Náisiúnta Athluachála a chur chun cinn, bíonn clár “Athbhreithnithe” ar siúl ag an Oifig Luachála a bhaineann le cothabháil leanúnach na liostaí luachála, ar iarratas ó na húdaráis áitiúla agus ó íocóirí rátaí.
- 8.2** Mar thoradh ar na forálacha san Acht Luachála (Leasú) 2015, bhí córas leictreonach ar líne maidir le hiarratais athbhreithnithe á chur i bhfeidhm ag an Oifig Luachála i gcomhar leis an 31 údarás áitiúil go léir. Cuireann an córas, atá bunaithe ar shocruithe feabhsaithe chun sonraí digiteacha a roinnt, ar chumas gach údarás áitiúil sonraí suirbhé agus sonraí leictreonacha ábhartha eile a uaslódáil go díreach chuig córas lárnach ríomhaireachta na hOifige Luachála. Fuarthas líon iomlán de 5,039 iarratas athbhreithnithe sa bhliain 2020, ina bhfuarthas 4,576 iarratas ó údaráis áitiúla agus 463 iarratas athbhreithnithe ó íocóirí rátaí.
- 8.3** Le linn na bliana 2020, bhí deacrachtaí oibríochtúla suntasacha ag an Oifig Luachála maidir lena clár athbhreithnithe a chur i gcrích toisc go raibh go leor áitreabh gnó dúnta ag amanna éagsúla mar gheall ar na srianta sláinte poiblí. In a lán cásanna, níorbh fhéidir cuairt a thabhairt ar na maoine ná níorbh fhéidir iniúchadh ná suirbhéireacht a dhéanamh orthu. D’fhonn an fhadhb sin a sháru, d’oibrigh an Oifig lena custaiméirí údaráis áitiúil chun socruithe roinnte sonraí níos comhoibríche a chur i bhfeidhm. Bhí úsáid tacar sonraí dá leithéid ina gné shuntasach ó thaobh bheith in ann 4,577 iarratas athbhreithnithe a chur i gcrích i gcaitheamh na bliana. Bhí athbhreithniú maidir le 1,831 maoin ag céim forbartha faoi dheireadh na bliana 2020 agus táthar ag súil iad sin a chur i gcrích faoi dheireadh R1 2021. Cuireadh tús leis an bpróiseas maidir le 3,128 athbhreithniú eile agus tá na cásanna sin le críochnú in R2 nó R3 de 2021, ag brath ar na tacair sonraí atá ar fáil agus na srianta COVID-19 atá i bhfeidhm. Tá sé i gceist ag an Oifig, i gcaitheamh na bliana 2021, forbairt a dhéanamh ar na socruithe comhroinnte sonraí atá i bhfeidhm faoi láthair agus táthar ag súil leis an gcaidreamh oibre le húdaráis áitiúla a neartú d’fhonn luach poiblí níos mó a bhaint amach.
- 8.4** Le linn 2020, luacháladh 565 foirgneamh nua chun críocha rátaí tráchtála den chéad uair, agus táthar ag súil go nginfear ioncam rátaí breise €20.918 milliún d’údaráis áitiúla in 2021.
- 8.5** Chomh maith leis sin, fuair na húdaráis áitiúla ioncam breise ó rátaí mar gheall ar luacháil a dhéanamh ar athruithe agus sintí a cuireadh le thart ar 1,861 maoin tráchtála ar bhonn náisiúnta. Táthar ag dúil go gcruthófar as sin ioncam breise €5.174 milliún in 2021.

8.6

Le linn 2020, amhail blianta eile, baineadh maoin a d'aistrigh faoi réir fhorálacha Sceideal 4 de na hAchtanna Luachála ó bheith inrátáilte go neamh-inrátáilte ó na liostaí luachála. Áirítear ar na 1,317 maoin seo, a meastar ar fiú €5.740 milliún i rátaí iad go bliantúil, foirgnimh dhíolmhaithe a úsáideann carthanais, foirgnimh a úsáideann soláthraithe neamhbhrabúis maidir le seirbhísí oideachais a chur ar fáil agus maoin a ndearnadh athchóiriú orthu chun cónaí iontu agus foirgnimh a meastar nach bhfuil ar a gcumas áitíocht tairbhiúil a sholáthar níos mó.

8.7

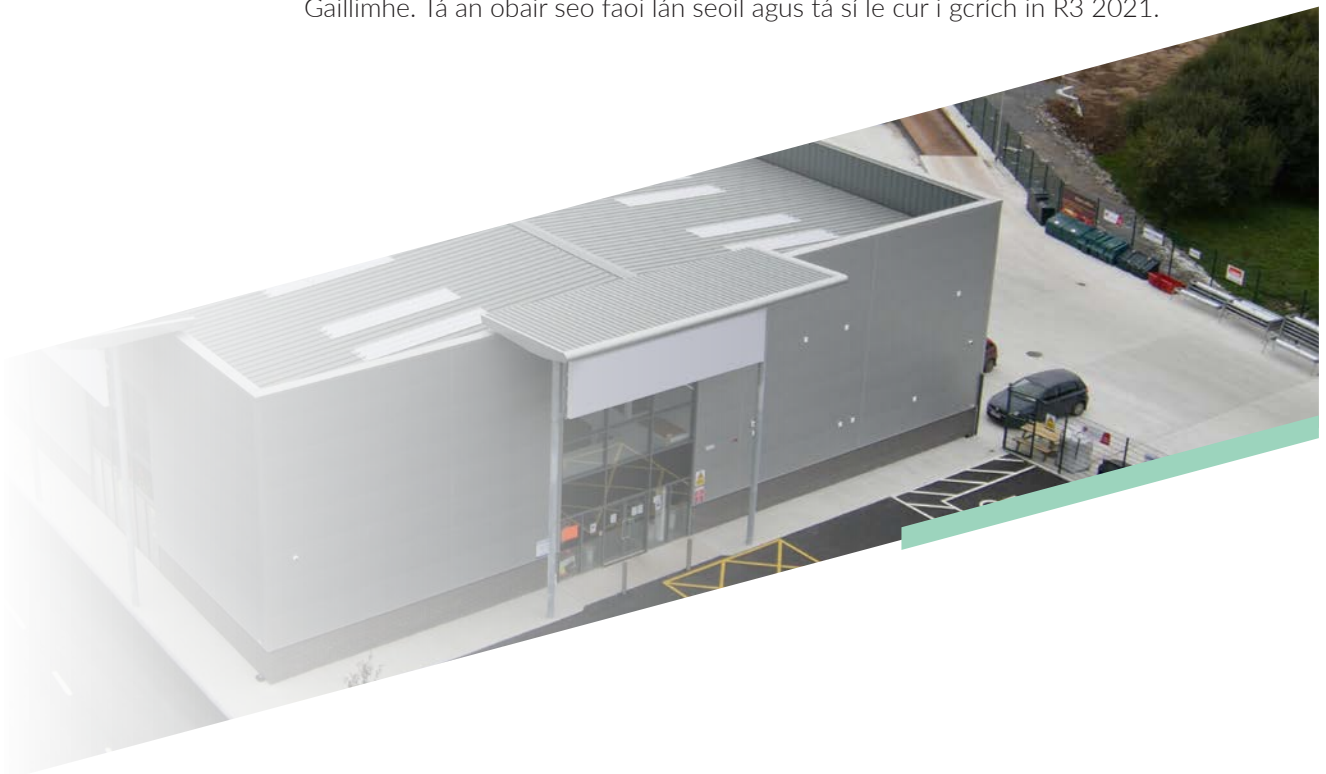
Dá réir sin, beidh an glanioncam iomlán breise do na húdaráis áitiúla thart ar €20.352 milliún ó chlár athbhreithnithe na bliana 2021.

8.8

Leis an Acht Luachála (Leasú) 2015, tugadh isteach páirt-díolúine ar rátaí tráchtála do Chlubanna Spóirt Pobail a bhí cláraithe faoin Acht um Chlárú Clubanna (Éire) 1904. Cuireadh 5 n-iarratas den sórt faoinár mbráid le linn 2020.

8.9

D'fhonn dul i ngleic a thuilleadh leis an riaráiste in iarratais Athbhreithnithe, tá conradh i bhfeidhm le soláthraí seirbhíse seachtraí chun thart ar 5,700 cás athbhreithnithe a chur i gcrích ar bhonn aonuaire. Baineann na hathbhreithnithe seo le maoin i gceantair údaráis rátála Chomhairlí Contae an Chláir, Chorcaí, Dhún na nGall, Gaillimhe, Chiarraí agus Mhaigh Eo agus Comhairle Cathrach Chorcaí agus Comhairle Cathrach na Gaillimhe. Tá an obair seo faoi lán seoil agus tá sí le cur i gcrích in R3 2021.

Achomhairc chuig an mBinse Luachála

- 9.1** Féadann íocóirí rátaí nach bhfuil sásta le haon ghné de theastas luachála a eisítear i ndiaidh Athbhreithniú nó Athluacháil achomharc a dhéanamh chuig an mBinse Luachála neamhspleách. Bainistíonn an Binse Luachála sceidealú éisteachtaí achomhairc trí chóras ‘call-over’ agus eisiúnn liosta éisteachta ar bhonn míosúil.
- 9.2** Thosaigh an Binse Luachála ag feidhmiú faoi rialacha nua i ndáil le gach achomharc a thaisctear i ndiaidh an 16 Meán Fómhair 2019. Tá na rialacha nuashonraithe ina léiriú ar athruithe sa reachtaíocht a tháinig chun cinn mar gheall ar an Acht Luachála (Leasú) 2015 agus tá sé i gceist leo éascaíocht a dhéanamh ar achomhairc a thabhairt chun críche ar bhealach níos éifeachtúla agus níos éifeachtaí. Leanfar d’achomhairc a taisceadh roimh an 16 Meán Fómhair 2019 a éisteacht faoi na rialacha a bhí i bhfeidhm roimhe seo.
- 9.3** I Rialacha an Bhinse Luachála (Achomhairc), foráiltear d’achomhairc a thabhairt chun críche gan éisteacht ó bhéal, agus ina ionad sin, táthar ag brath ar aighneachtaí doiciméadacha, agus rannóg duine aonair chun cinneadh a dhéanamh ar an achomharc. Léiríonn sé sin feabhsú suntasach a d’fhéadfadh a bheith i gceist maidir leis an am a ghlacann an Binse Luachála chun déileáil le hachomharc. Tuigtear go bhféadfaí déileáil le beagnach trian de na hachomhairc atá ar láimh ar an gcaoi sin.
- 9.4** Bhí 273 achomharc Athbhreithnithe le dul os comhair an Bhinse ag tús 2020. Cuireadh 144 achomharc Athbhreithnithe breise faoi bhráid an Bhinse le linn na bliana. Tugadh 51 achomharc Athbhreithnithe chun críche i rith na bliana, rud a d’fhág go raibh clár comhardaithe deiridh de 366 cás ann a bhí fós le réiteach.
- 9.5** Bhí 2,663 achomharc Athbhreithnithe ar láimh ag an Oifig ag tús 2020. Níor cuireadh aon achomharc Athbhreithnithe nua isteach le linn na bliana. Tugadh 394 achomharc Athbhreithnithe chun críche i rith na bliana, rud a d’fhág go raibh clár comhardaithe deiridh de 2,269 cás ann a bhí fós le réiteach.
- 9.6** Cuirtear léargas níos mine ar fáil in Aguisín 3 maidir le hobair achomhairc ar thug an Oifig Luachála fúithi le linn 2020.

Luacháil Dhomhanda ar Fhiontair Fóntais Phoiblí

10.1 Foráiltear in Alt 53 den Acht Luachála 2001 i leith luacháil gnéithe gréasáin frontair áirithe fóntais phoiblí ainmnithe ar bhonn “domhanda” gach cúig bliana.

10.2 Bhí 12 eintiteas ainmnithe ag an Aire mar fhiontair fóntais phoiblí chun críche an phróisis luachálacha domhanda mar a fhoráiltear ina leith in alt 53 den Acht Luachála, mar atá:

- 2RN
- BT Communications Ireland Teoranta
- Eircom Teoranta
- Eirgrid
- Líonraí BSL
- Líonraí Gáis Éireann
- Iarnród Éireann
- Uisce Éireann
- Meteor Mobile Communications Teoranta
- Three Ireland (Hutchison) Teoranta
- Virgin Media Ireland Teoranta agus
- Vodafone Ireland Teoranta.

10.3 De réir Alt 53, leithroinntear luacháil gach frontar fóntais phoiblí idir na húdaráis rátála sin a bhfuil sócmhainní maoiné an fhiontair fóntais phoiblí suite ina gceantar riaracháin.

10.4 In 2020, athluacháladh BT Communications Ireland Teoranta, Eircom Teoranta, Líonraí Gáis Éireann, Iarnród Éireann, Meteor Mobile Communications Teoranta, Three Ireland (Hutchison) Teoranta agus Líonraí Vodafone Ireland Teoranta mar chuid den timthriall athluachála domhanda cúig bliana.

10.5 Tá mionsonraí gach luachála domhanda leagtha amach sa “Liosta Lárnach Luachála” a choinníonn an Coimisinéir Luachála i gcomhréir le halt 55 den Acht Luachála 2001, mar a leasaítear in alt 30 den Acht Luachála (Leasú) 2015. Ba é €986,860,000 luach iomlán, ó thaobh rátaí de, an 12 fhiontar fóntais phoiblí ar an Liosta Lárnach Luachála” amhail an 31 Nollaig 2020.

Luachálacha Maoin Stáit

Seirbhísí Luach Margaidh agus Sócmhainní

11.1 Cuireann an Oifig Luachála seirbhís luachála ghairmiúil ar fáil do Ranna Rialtais éagsúla, Gníomhaireachtaí Stáit agus comhlachtaí poiblí eile. Baineann an obair seo le luachálacha caipitil agus cíosa, lena n-áirítear luachálacha chun críocha athbhreithnithe cíosa, do na custaiméirí sin. Chomh maith leis sin, cuirtear luachálacha ar fáil maidir le maoiné atá á n-aistriú idir Ranna Rialtais, Comhlachtaí Stáit agus údaráis agus gníomhaireachtaí poiblí eile, idir áitiúil agus náisiúnta araon.

Áirítear ar na mórchustaiméirí:

- An Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara
- An Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht
- An Roinn Oideachais
- Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte (FSS)
- Oifig na nOibreacha Poiblí (OOP)
- Coimisinéirí Soilse na hÉireann
- An tSeirbhís Chúirteanna
- Tusla
- Údaráis Áitiúla Éagsúla
- Teagasc
- Seirbhís Phríosúin na hÉireann
- Uiscebhealaí Éireann
- Na Coimisinéirí Ioncaim
- Institiúidí Teicneolaíochta Éagsúla
- An Bord um Fhaisnéis do Shaoránaigh
- An Ceoláras Náisiúnta
- SOLAS

11.2 Le linn 2020, chuir an Oifig Luachála luachálacha margaidh agus cíosa ar fáil i leith maoiné éagsúla ar fud an Stáit. Rinneadh luachálacha margaidh ar 35 maoin a raibh comhluch iomlán caipitil €23.105 milliún orthu. Fuarthas 75 iarratas i ndáil le luachálacha cíosa agus rinneadh luachálacha cíosa ar a raibh luach iomlán cíosa €2.012 milliún.

11.3 Déantar na luachálacha go léir chun críocha luach margaidh de réir Chaighdeáin Luachála Idirnáisiúnta 2020 agus Chaighdeáin Luachála Gairmiúla an Royal Institute of Chartered Surveyors Valuation 2020 (“An Leabhar Dearg”).

11.4 Thug an Oifig chun críche trí luacháil sócmhainní le linn 2020 a bhain le Seirbhís Phríosúin na hÉireann, Cuanta lascaigh na Roinne Mara agus Coimisinéirí Soilse na hÉireann ar a raibh comhluach iomlán caipitil €553.725 milliún. Tá trí iarratas ar Luacháil Sócmhainní idir lámha faoi láthair agus tabharfar chun críche iad le linn 2021.

Déantar achoimre i dTábla 3 in Aguisín 1 ar thoradh na Luachálacha Maoine Stáit, lena n-áirítear seirbhísí Luachála Sócmhainní, a rinne an Oifig Luachála le linn 2020.

Luachálacha faoi Chiorclán 11/15 RCPA

11.6 Mar chuid de Phlean Bainistíochta Maoine Stáit a ndéanann OOP maoirseacht air, bíonn an Oifig Luachála i mbun luachálacha margaidh oscailte do Ranna Rialtais, gníomhaireachtaí Stáit agus d'údaráis áitiúla de réir *Chiorclán 11/15: Prótacail um Aistriú agus Comhroinnt Sócmhainní Maoine Stáit* na Roinne Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe (RCPA).

11.7 Le linn 2020 thug an Oifig i gcrích 16 luacháil ar a leithéid de mhaoine ó 15 iarratas ar a raibh comhluach iomlán caipitil €8.302 milliún.

11.8 Déantar achoimre in Aguisín 3, ar thoradh seirbhísí Chiorclán 11/15 a bhí á stiúradh ag an Oifig Luachála le linn 2020.

Seirbhísí na hOifige Poiblí

12.1

Cuireann an Oifig Phoiblí atá faoi stiúir na hOifige Luachála réimse leathan de sheirbhísí do chustaiméirí ar fáil lena n-áirítear:

- Réiteach agus eisiúint teastais reatha luachála inrátáilte
- Teastais luachála inrátáilte ón am atá caite a chur ar fáil
- Cóipeanna deimhnithe de mhapaí luachála a chruthú
- Scrúdú taifid chartlainne a éascú
- Teastais Luachála Inrátáilte faoi Alt 67 den Acht Luachála 2001 a eisiúint

Tá mionsonraí gníomhaíochtaí le linn 2020 leagtha amach in Aguisín 1, Tábla 5.

12.2

Tá cartlann lámhscríbhinní ag an Oifig ina bhfuil eolas maidir le luacháil inrátáilte a ghabhann le gach maoin sa Stát ó lár na 1850í chomh fada leis na 1990í luatha, agus do mhaoin tráchtála amháin ón am sin ar aghaidh. Aithnítear an chartlann seo mar dhaonáireamh ionadach don tréimhse ó na 1850í chomh fada le 1901 (an taifead daonáirimh iomlán is túsce sa tír).

12.3

Cuirtear saoráidí ar fáil san Oifig Phoiblí do dhaoine sa phobal atá ag tabhairt faoi thaighde ginealaigh le féachaint ar thaifid agus ar mhapaí cartlainne. Tá cóipeanna ar fáil d'iontrálacha sna taifid luachála agus den mhapa ábhartha ina léirítear suíomh na maoine. Ciorraíodh an tseirbhís seo in 2020 mar gheall ar shrianta COVID-19. Dúnadh an Oifig Phoiblí do dhaoine den phobal ó thart ar mhí an Mhárta go dtí deireadh na bliana ach amháin i gcás seachtaine i mí Mheán Fómhair agus thart ar thrí seachtaine i mí na Nollag. Cuireadh seirbhísí ríomhphoist agus poist ar fáil ina ionad sin.

12.4

Cuireann an tAcht um Míchumas 2005 oibleagáid ar chomhlachtaí poiblí a bhfoirgnimh, seirbhísí agus eolas poiblí a bheith inrochtana do dhaoine faoi mhíchumas. De réir an Achta, tá beirt bhall foirne ainmnithe ag an Oifig Luachála, le freagracht as cúnamh agus treoir a chur ar fáil do dhaoine faoi mhíchumas chun rochtain a fháil ar sheirbhísí na hOifige.

Taifid Chartlainne

Digitíú Leabhair Chartlainne

13.1 Cuimsíonn taifid luachála stairiúla atá á gcothabháil ag an Oifig Luachála acmhainn náisiúnta uathúil nach féidir luach a chur orthu agus nach mór iad a chaomhnú ar mhaithe leis na glúnta a thiocfaidh inár ndiaidh agus ag an am céanna iad a bheith inrochtana do dhaoine ar gá dóibh dul i muinín na dtaifead sin. Tá Tionscadal Caomhnúcháin Ábhar Taifead na hOifige Luachála luite ar leabhair taifid luachála lámhscríofa agus na mapaí a ghabhann leo a théann siar go dtí na 1850í a chaomhnú agus an t-eolas seo a chur ar fáil go digiteach do chustaiméirí.

13.2 Tá digitíú na leabhar cartlainne maidir le Ceatharlach, an Cabhán, an Clár, Corcaigh, Dún na nGall, Baile Átha Cliath, Gaillimh, Ciarraí, Cill Dara, Ciall Chainnigh, Luimneach, Maigh Eo, an Mhí, Muineachán, Uíbh Fhailí, Ros Comáin, Tiobraid Árann & Loch Garman tugtha chun críche anois agus tá na taifid seo ar fáil anois lena mbreathnú go leictreonach ag custaiméirí a thagann chun na hOifige Luachála.

13.3 Leanadh de chlár caomhnaithe na dtaifead lámhscríofa luachála in 2020 agus tairiscint á hullmhú agus á foilsiú maidir leis na leabhair cartlainne atá fágtha, mar aon lena doiciméid chomharba ar a dtugtar ‘cártaí’ agus na léarscáileanna a bhaineann leo a dhigitíú. Leanfar den tionscadal trí na taifid seo a dhigitíú, agus cuirfear na híomhánna sin ar fáil do chustaiméirí chomh luath agus is féidir.

Seirbhísí agus Gníomhaíochtaí Eile

Seirbhísí Ar Líne

14.1 Leanann an Oifig Luachála leis an réimse seirbhísí ar líne a chuireann sí ar fáil do chustaiméirí a mhéadú agus tá achoimre maidir leis na príomhghníomhaíochtaí ar líne le linn 2020 leagtha amach in Aguisín 1, Tábla 4.

Iarratais um Shaoráil Faisnéise

14.2 Cuireadh aon iarratas déag faoi bhráid na hOifige Luachála le linn na bliana 2020 faoi na hAchtanna um Shaoráil Faisnéise. Tá achoimre ar na hiarratais sin leagtha amach in Aguisín 1, Tábla 6.

Gearáin ó Chustaiméirí

14.3 Ní bhfuair an Oifig Luachála aon ghearáin faoina *Cairt Chustaiméirí* le linn na bliana 2020.

Nochtadh Cosanta

- 14.4** Rinne an Oifig Luachála a polasaí um Nochtadh Cosanta a nuashonrú in 2019. Réitíodh an polasaí chun éascaíocht a dhéanamh ar bhaill foirne údair imní faoi éagóir agus calaíocht ar an láthair oibre a chur in iúl ionas gur féidir na húdair imní seo a fhiosrú ar shlí a chuireann le tosca an cháis. Is féidir le hoibrí, a chreideann le réasún go bhfuil éagóir i gceist sa láthair oibre, an cheist a thuairisciú chuig (a) a Bhainisteoir/Bainisteoir Líne, chuig (b) an chéad leibhéal bainistíochta eile is airde chomh fada le comhalta den Bhord Bainistíochta agus an comhalta sin san áireamh, nó chuig (c) an Ceann Iniúchóireachta & Riosca Inmheánaigh.
- 14.5** Sannadh an fhreagracht as iniúchadh a dhéanamh ar nochtuithe faoin bpolasaí a eagrú don Cheann Iniúchóireachta agus Riosca Inmheánaigh. Níor cuireadh aon Nochtadh Cosanta i láthair na hOifige Luachála le linn 2020.

Cosaint Sonraí

- 14.6** Dhéileáil an tOifigeach Cosanta Sonraí (DPO) le 4 fhiosrú faoi chosaint sonraí in 2020 agus níor ghá fógra maidir le sárú i gcosaint sonraí a chur chuig an gCoimisiún um Chosaint Sonraí i leith aon fhiosrú díobh.
- 14.7** Tá faisnéis mhionsonrach maidir le polasaí um Chosaint Sonraí na hOifige Luachála ar fáil ag www.valoff.ie

Tionscadal AXIA

- 14.8** I ndiaidh moladh a fháil ó shaineolaithe neamhspleácha gur chóir córas nua-aimseartha a chur in áit phríomhchóras ríomhaireachta oibríochta na hOifige Luachála (VOS) ag a mbeadh an cumas buntáiste iomlán a bhaint as forbairtí teicneolaíochta comhaimseartha, chuir an Oifig tionscadal ar bun – ar a dtugtar Tionscadal AXIA go himheánach – chun athrú an VOS a chur chun cinn.
- 14.9** Rinneadh comhairliúchán cuimsitheach le páirtithe leasmhara bainteacha i rith 2019 agus réitíodh Cás Gnó cuimsitheach agus cuireadh faoi bhráid Oifig Phríomh-Oifigeach Faisnéise an Rialtais (OPOFR) é i ndeireadh na bliana 2019. Tá an tionscadal faoi réir Próisis Athbhreithnithe Piaráí OPOFR, agus i ndiaidh don OPOFR an cás gnó a fhormheas i mí Aibreáin 2020, cuireadh tús le próiseas soláthair le tacaíocht ón Oifig um Sholáthar Rialtais (OGP). Mar chuid de sin, forbraíodh larratas ar Thairiscintí (RFT) cuimsitheach i gcomhairle le comhairleoírí soláthair seachtracha, Oifig an Phríomh-Aturnae Stáit (OPAS) agus OPOFR, agus le tacaíocht ó shaineolaithe tionscail ón Institiúid Ioncam, Rátála agus Luachála (IIRL) agus ón Institiúid Idirnáisiúnta um Cháin Mhaoine (IICM).

14.10 Cheadaigh an Grúpa Athbhreithnithe Piaráí an RFT i dtús mhí Dheireadh Fómhair agus fógraíodh é go hidirnáisiúnta go luath ina dhiaidh sin. Is é an 1 Feabhra 2021 an dáta deiridh chun tairiscintí a fháil.

Dualgas Chomhionannas agus Chearta an Duine na hEarnála Phoiblí

14.11 Le hAlt 42 den Acht fá Choimisiún na hÉireann um Chearta an Duine agus Comhionannas tá freagracht ar gach comhlacht poiblí comhionannas a chur chun cinn, leithcheal a chosc agus cearta daonna a bhfoirne agus a gcustaiméirí araon a chosaint. Tugtar Dualgas Chomhionannas agus Chearta an Duine na hEarnála Phoiblí ar an bhfreagracht seo agus is oibleagáid dhleathach í.

In 2020, ar aon dul le Dualgas Earnála Poiblí na hOifige:

- D'fhreastail baill foirne an Aonaid HR agus comhalta den Bhord Bainistíochta ar chur i láthair oiliúna agus oideachais maidir le hÉagsúlacht agus Ionchuimsiú.
- Ina Plean Freagartha COVID-19 maidir le Filleadh ar an Obair, bhí an Oifig Luachála aireach ar na hoibleagáidí atá uirthi faoi Dhualgas Chomhionannas agus Chearta an Duine na hEarnála Poiblí agus baineadh úsáid as treoír ábhartha chun an plean seo a ullmhú le go gcuirfí ceisteanna maidir le comhionannas agus cearta an duine san áireamh ar mhaithe leis na baill foirne agus daoine a bhaineann úsáid as a cuid seirbhísí.
- Maidir le comórtais ardaithe céime inmheánacha, chinntigh an Oifig Luachála, mar fhostóir comhdheiseanna, gur cuireadh comhaltaí an Bhoird Roghnúcháin ar an eolas maidir le ceisteanna comhionannais.
- Ghabh an Oifig uirthi féin, mar chuspóir tosaíochta ina Plean Straitéiseach 2021 – 2023, oibriú chun deireadh a chur le haon leithcheal, comhionannas deiseanna a chur chun cinn agus cearta an duine na mball foirne agus na gcustaiméirí a chosaint i gcomhréir lena Dualgas Chomhionannas agus Chearta an Duine na hEarnála Poiblí.

Ceisteanna Parlaiminte, Aighneachtaí Polaitiúla agus Fiosruithe ó na Meáin

14.12 Le linn 2020, d'fhreagair an Oifig Luachála 7 gCeist Parlaiminte agus 41 Aighneacht Pholaitiúil ó bhaill tofa de chuid an Oireachtais agus de chuid na gComhairlí Cathrach agus Contae.

14.13 Fuarthas fiosrú amháin ó na meáin.

Oiliúint agus Forbairt

15.1

Tugann na mionsonraí thíos breac-chuntas ar na cúrsaí oiliúna agus forbartha ar thug foireann na hOifige Luachála fúthu le linn gnáthuaireanta oibre in 2020. Sa bhreis air sin, thug an Oifig tacaíocht do 18 mball foirne le cáilíocht tríú leibhéal a bhaint amach ina n-am féin, faoin scéim um Aisíoc Táillí.

Anailís ar Chatagóir	Líon Imeachtaí oiliúna	Líon Rannpháirtithe	Líon Laethanta Oiliúna
Sláinte agus Sábháilteacht	11	80	6
Scileanna TFC	3	4	7
Ceannaireacht & Bainistíocht	5	20	42
Forbairt Foirne	19	40	50
Oiliúint Luachála Theicniúil	7	14	33
Iomláin Bhliantúla 2020	45	158	138

€46,729 an caiteachas ar oiliúint in 2020.

Soláthar

16.1 Tugann an tAonad Soláthair tacaíocht agus comhairle do bhaill foirne a lorgaíonn tairiscintí faoi choinne earraí agus seirbhísí chun a chinntiú go gcomhlíonann bearta soláthair na hOifige dlí AE agus Treoirlínte Náisiúnta. Bunús an ama is é an tAonad Soláthair a bhainistíonn comórtas a ngabhann luach measta breis agus €5,000 leo. Cuireann an tAonad Soláthair stór lárnach ar fáil do chomhaid soláthair a ngabhann luach measta breis agus €5,000 leo agus tugann cúram do Chlár Chonarthaí na hOifige Luachála.

16.2 Bhí an tAonad Soláthair páirteach i 9 gcomórtas/conradh soláthair le linn 2020.

Aguisíní

Aguisín 1

2020 ina Fhigiúirí

Tábla 1: Leibhéil líon foirne deireadh bliana 2018 go 2020

Leibhéil líon foirne deireadh bliana	2018	2019	2020
Coibhéisí Lánaimseartha (FTE)	128.35	128.65*	140.35

* Nuair a dhéantar coigeartuithe i gcomhair baill foirne a tugadh ar iasacht don Bhinse Luachála (8), ba é 132.35 FTE an líon iomlán foirne a bhí ag obair san Oifig Luachála ag deireadh 2020.

Tábla 2: Achoimre ar Chlár Athbhreithnithe 2020

Catagóir Athbhreithnithe	Líon cásanna
Iarratais athbhreithnithe a próiseáladh	4,577
Iarratais athbhreithnithe idir lámha ag deireadh 2020	1,831
Foirgnimh nua luacháilte	565
Athruithe agus sínte luacháilte	1,861
Maoin bainte as – níor measadh iad a bheith inrátáilte	1,317
Iarratais maidir le díolúine Clubanna Spóirt Pobail	5
Iarratais Athbhreithnithe a fuarthas ó Údaráis Áitiúla	4,576
Iarratais Athbhreithnithe a fuarthas ó Íocóirí Rátaí	463

Tábla 3: Achoimre ar Luachálacha Maoin Stáit a rinneadh in 2020

Cineál Luachálacha	Líon Iarratas	Líon Maoine	Iomlán Luachálacha
Ciorclán RCPA 11/15 cás	15	16	€8,302,000
Luachálacha Sócmhainne	3	405	€553,725,745
Luachálacha Caipitil Eile	17	19	€14,803,580
Luachálacha Cíosa	75	77	€2,012,089

Tábla 4: Achoimre ar Sheirbhísí Ar Líne 2020

Seirbhís Ar Líne	Líon Idirbheart
Suíomh gréasáin - líon úsáideoirí	42560
Iarratais Athbhreithnithe a rinneadh ar líne	3056
Aighneachtaí maidir le hAthbhreithniú a rinneadh ar líne	254
Foirmeacha maidir le Faisnéis Athluachála a cuireadh isteach ar líne	1583
*** Aighneachtaí maidir le hathluacháil a rinneadh ar líne (Reval 2020)	0

*** Níor eisíodh aon Teastais Dréachta Athluachála sa bhliain 2020

Tábla 5: Seirbhísí Teastais agus Cartlainne 2020

Cineál Iarratais	Cur síos	Líon iarratas a fuarthas	Líon teastas a eisíodh
Teastas maidir le luacháil reatha	Sliocht deimhnithe ón liosta luachála atá ann cheana féin	20	20
Teastas Alt 67	Teastas eisithe de bhun iarratas a rinneadh faoi Alt 67 d'Acht Luachála 2001	62	44
Teastas maidir le Luacháil Stairiúil agus Mapa Luachála Deimhnithe	Sliocht deimhnithe ó thaifid na hOifige Luachála do thréimhse sonracha Mapa Deimhnithe na hOifige Luachála	430	391
Cuardach ginearálta ar Thaifid Luachála	Cóipeanna Neamhdheimhnithe do Thaifid na hOifige Luachála	325	270

Tábla 6: Achoimre ar iarratais faoi na hAchtanna um Shaoráil Faisnéise 2020

Iarratais ar Shaoráil Faisnéise	Líon Cásanna
Cásanna a fuarthas in 2020	6
Iarratais a deonaíodh in 2020	5
Iarratais a diúltaíodh in 2020	1
Iarratais faoi réir ag athbhreithniú inmheánach	0
Iarratais a tarraingíodh siar	0
Cásanna a cuireadh ar aghaidh chuig an gCoimisinéir Faisnéise	0

Tábla 7: Achoimre ar ghearáin ó chustaiméirí a fuarthas le linn 2020

Gearáin ó Chustaiméirí	Líon Cásanna
Líon gearán a fuarthas faoi <i>Cairt Custaiméirí</i> na hOifige Luachála	0
Líon gearán ar seasadh leo	n/b

Aguisín 2

Caiteachas agus Ioncam 2020

Caiteachas agus Ioncam – Vóta 16	2020 €000	2019 €000
Clár A – Soláthar Seirbhís Luachála Stáit		
Caiteachas Reatha		
Tuarastail agus Pá	7,538	7,117
Taisteal agus Cothabháil	84	225
Oiliúint agus Forbairt agus Costais Theagmhasacha	243	498
Postas & Seirbhísí Teileachumarsáide	53	159
Trealamh Oifige agus Seirbhísí TF	598	795
Costais Mhaoin Oifige	41	72
Seirbhísí Comhairleoireachta & Athbhreithniú ar Pholasaí VFM	94	68
Costais Dlí	84	113
An Clár Náisiúnta Athluachála	652	982
Clár A – Caiteachas Reatha Iomlán	9,387	10,029
Clár A – Caiteachas Caipitiúil	259	0
Caiteachas Iomlán Chlár A	9,646	10,029
Clár B – Soláthar Seirbhísí Riaracháin don Bhinse Luachála		
Tuarastail agus Pá	305	282
Caiteachas Neamhphá	280	465
Clár B – Caiteachas Reatha Iomlán	585	747
Clár B – Caiteachas Caipitiúil	40	43
Caiteachas Iomlán Chlár B	625	790
Ollchaiteachas Iomlán Vóta 16	10,271	10,819
Ioncam (Leithreas i gCabhair)		
Táillí	660	1,207
Ilghnéitheach	8	27
Asbhaint maidir le Pinsean as an Luach Saothair	229	249
Ioncam Iomlán faoi Vóta 16	897	1,483
Glanchaiteachas Iomlán Vóta 16	9,374	9,336

Nóta: Tugtar breac-chuntas sa Tábla thuas ar an gcaiteachas agus ioncam iomlán do Vóta 16 ina iomláine a chlúdaíonn an Oifig Luachála (Clár A) agus an Binse Luachála neamhspleách (Clár B) araon. Níl obair an Bhinse Luachála laistigh de scóip na Tuarascála Bliantúla seo.

Nóta: Tá an caiteachas agus ioncam do 2020 faoi réir ag iniúchadh ag Oifig an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste le linn 2021.

Aguisín 3

Achomhairc Luachála 2020

Achomhairc a cuireadh faoi bhráid an Bhinse Luachála in 2020

Cineál Achomhairc	Líon Cásanna Achomhairc	% d'Iomlán Cásanna Achomhairc
Achomhairc Athbhreithnithe	144	3.1%
Achomhairc Athluachála	0	0%

Achomhairc a cuireadh i gcrích in 2020

Cineál Achomhairc	Líon Achomharc a cuireadh i gcrích
Achomhairc Athbhreithnithe	51
Achomhairc Athluachála	394

Briseadh anuas ar Achomhairc a cuireadh i gcrích de réir Toraidh

Achomharc Athbhreithnithe agus Athluachála chuig an mBinse Luachála - Briseadh Anuas		
Toradh	Líon	% den iomlán
Toradh Aontaithe nó Achomharc Géillte	248	55.7%
Éisteacht lomlán roimh an mBinse	87	19.6%
Achomharc Doiciméid amháin	1	0.2%
Tarraingthe Siar/Caite Amach	109	24.5%

Briseadh anuas ar na 51 Achomharc Athbhreithnithe a cuireadh i gcrích roimh an mBinse Luachála		
Toradh	Líon	% den iomlán
Toradh Aontaithe nó Achomharc Géillte	28	54.9%
Éisteacht lomlán roimh an mBinse	7	13.7%
Achomharc Doiciméid amháin	0	0.0%
Tarraingthe Siar/Caite Amach	16	31.3%

Briseadh anuas ar 394 Achomharc Athluachála a cuireadh i gcrích roimh an mBinse Luachála		
Toradh	Líon	% den iomlán
Toradh Aontaithe nó Achomharc Géillte	220	55.8%
Éisteacht lomlán roimh an mBinse	80	20.3%
Achomharc Doiciméid amháin	1	0.2%
Tarraingthe Siar/Caite Amach	93	23.6%

* Is ionann "Éisteacht lomlán" agus cás inar thug an Binse Luachála breith.

Aguisín 4

Daoine bhí ina gCoimisinéirí Luachála agus ina bPríomh-Suirbhéirí Teorann

Richard Griffith*	1825 - 1868
John Ball Greene	1869 - 1892
John G. Barton	1893 - 1916
James Carroll	1917 - 1921
Harris Firth	1921 - 1922
John Carbury	1922 - 1928
Joseph C. Gregg	1928 - 1932
John Herlihy	1932 - 1941
Cornelius Mc Elligott	1941 - 1955
John N. McGrath	1955 - 1959
John Mooney	1959 - 1969
James Goode	1969 - 1973
James N. McNicholl	1973 - 1975
Denis F. Ryan	1975 - 1982
Patrick B. Duffin	1982 - 1987
Thomas J. Barrett	1987 - 1988
Thomas P. O'Connor	1988 - 1990
James V. Rodgers	1990 - 2005
Gilbert Storrs	2005
Aidan Murray	2005 - 2012
Dermot B. Quigley	2012
John O'Sullivan	2012 - i láthair

* Príomh-Shuirbhéir ó 1825, Coimisinéir Luachála ó 1827

Aguisín 5

Rátaí Bliantúla ar Luacháil (ARV) don bhliain 2020 faoi mar a d'fhoilsigh Údaráis Áitiúla

Údarás Áitiúil	ARV 2019
Údarás Áitiúil	ARV 2020
Comhairle Contae Cheatharlach	0.2571
Comhairle Contae an Chabháin	0.2010
Comhairle Contae an Chláir	72.99
Comhairle Cathrach Chorcaí	74.75
Comhairle Contae Chorcaí	74.75
Comhairle Contae Dhún na nGall	71.81
Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath	0.2680
Comhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin	0.1732
Comhairle Contae Fhine Gall	0.1796
Comhairle Cathrach na Gaillimhe	67.40
Comhairle Contae na Gaillimhe	66.59
Comhairle Contae Chiarraí	79.25
Comhairle Contae Chill Dara	0.2246
Comhairle Contae Chill Chainnigh	0.2000
Comhairle Contae Laoise	0.2217
Comhairle Contae Liatroma	0.2208
Comhairle Cathrach agus Contae Luimnigh	0.2677
Comhairle Contae an Longfoirt	0.2401
Comhairle Contae Lú	0.2100
Comhairle Contae Mhaigh Eo	78.42
Comhairle Contae na Mí	0.1938
Comhairle Contae Mhuineacháin	0.2260
Comhairle Contae Uíbh Fhailí	0.2198
Comhairle Contae Ros Comáin	0.2250
Comhairle Contae Shligigh	0.2300
Comhairle Contae Bhaile Átha Cliath Theas	0.2760
Comhairle Contae Thiobraid Árann	0.1919
Comhairle Cathrach agus Contae Phort Láirge	0.2648
Comhairle Contae na hIarmhí	0.1940
Comhairle Contae Loch Garman	0.2460
Comhairle Contae Cill Mhantáin	0.2170

Aguisín 6

Ráiteas ar Rialuithe Inmheánacha

Mar Oifigeach Cuntasaíochta, admhaím mo fhreagracht as a chinntiú go bhfuil córas éifeachtach rialú airgeadais inmheánach ag an Oifig agus go bhfuil sé á oibriú aici. Feidhmítear an fhreagracht seo i gcomhthéacs na n-acmhainní atá ar fáil dom agus mo chuid dualgas eile mar Cheann Oifige. Ní féidir le córas ar bith rialú airgeadais inmheánach ach dearbhú réasúnach seachas dearbhú iomlán a thabhairt go bhfuil sócmhainní cosanta, go bhfuil idirbhearta údaráithe agus taifeadta go cuí, agus go seachnaítear earráidí agus mírialtachtaí ábhartha nó go n-aimseofaí iad go tráthúil. Is próiseas leanúnach é cothabháil chóras na rialuithe inmheánacha airgeadais agus déantar athbhreithniú leanúnach ar an gcóras féin agus ar a éifeachtaí atá sé.

Cuireann an Oifig Náisiúnta um Sheirbhís Chomhroinnte (NSSO) feidhmeanna acmhainní daonna ar fáil ar bhonn seirbhísí comhroinnte. Is é Príomhoifigeach Feidhmiúcháin an NSSO an tOifigeach Cuntasaíochta don Vóta sin, agus tá sé/sí freagrach as rialuithe a fheidhmiú laistigh de na hionaid seirbhíse comhroinnte. Tá mo chuid freagrachtaí maidir le ceanglais an chomhaontaithe um bainistiú seirbhíse idir an Oifig Luachála agus Oifig Náisiúnta um Sheirbhís Comhroinnte sásaithe agam ó thaobh seirbhísí acmhainní daonna a sholáthar.

Tá próiseas iniúchta curtha i bhfeidhm ag an Oifigeach Cuntasaíochta do Sheirbhísí Comhroinnte le dearbhú neamhspleách a sholáthar laistigh de sheirbhísí comhroinnte. Tuigim go bhfuil iniúchtaí á stiúradh ag comhlacht cuntasaíochta de réir Caighdeán Idirnáisiúnta um Dhearbhuithe Lontaofachta (ISAE 3402) atá leagtha amach le tuairisc a thabhairt do na ranna a bhaineann úsáid astu agus dá gcuid iniúcháirí maidir le rialuithe laistigh de sheirbhísí comhroinnte.

Cuimsíonn na hiniúchtaí (i) measúnú ullmhachta le rioscaí agus rialuithe gaolmhara a aithint agus le hanailís ar bhearnaí a chur ar fáil, ina dhiaidh sin (ii) tuairisc ar leagan amach na rialuithe atá ann cheana féin, agus (iii) tuarascáil bhliantúil maidir le cé acu atá nó nach bhfuil na rialuithe ag feidhmiú go héifeachtach.

Tá litir curtha ar fáil ag Oifigeach Cuntasaíochta an NSSO dom a thugann breac-chuntas ar an dul chun cinn ar fheidhmiú an phróisis dearbhaithe iniúchta, agus táthar ag dúil go dtuairisceofar liom faoi mar atá leagtha amach sa litir sin ar thorthaí an iniúchta ar leagan amach agus feidhmiú na rialuithe atá ann faoi láthair. Glacaim dearbhú ón gcóras rialaithe laistigh de na seirbhísí comhroinnte de réir mar a thuariscíonn Oifigeach Cuntasaíochta NSSO iad.

Timpeallacht Rialaithe Airgeadais

Deimhním go bhfuil timpeallacht rialaithe i bhfeidhm a chuimsíonn na gnéithe seo a leanas:

- tá freagrachtaí airgeadais sannta ag leibhéal bainistíochta agus cuntasacht chomhfhreagrach ag gabháil leis sin
- tá socruithe tuairiscithe bunaithe ag gach leibhéal ag a bhfuil freagracht as bainistiú airgeadais sannta
- tá nósanna imeachta foirmiúla bunaithe i dtaca le teipeanna suntasacha rialaithe a thuariscíú agus gníomh ceartaitheach cuí a chinntiú

- tá Coiste Iniúcháireachta ann chun comhairle a chur orm agus mé ag comhlíonadh mo chuid freagrachtaí as an gcóras rialaithe airgeadais inmheánach
- tá doiciméadú déanta ar na nósanna imeachta do na príomhphróisis gnó uile
- tá córais i bhfeidhm leis na sócmhainní a chosaint.

Rialuithe Riaracháin agus Tuairisciú Bainistíochta

Deimhním go bhfuil creat nósanna imeachta riaracháin agus tuairisciú rialta bainistíochta in áit, lena n-áirítear deighilt dualgas agus córas de tharmhligean agus de chuntasacht agus, go háirithe, go bhfuil an méid seo a leanas amhlaidh:

- tá córas cuí buiséadaithe ann le buiséad bliantúil a choinníonn an bhainistíocht shinsearach faoi athbhreithniú
- déanann an bhainistíocht shinsearach athbhreithnithe rialta ar na tuarascálacha tréimhsiúla agus bliantúla airgeadais a léiríonn feidhmíocht airgeadais i gcoinne réamhaisnéis
- tá córas bainistíochta riosca i bhfeidhm laistigh den Oifig Luachála
- tá córais ann a bhfuil sé mar aidhm acu slándáil na gcóras TFC a chinntiú
- tá treoirlínte cuí ann do rialú infheistíocht chaipitil agus disciplíní foirmiúla bainistíocht tionscadail
- cinntíonn an Oifig Luachála go bhfuil fócas cuí ar dhea-chleachtais i gceannach agus go bhfuil nósanna imeachta in áit chun a chinntiú go gcomhlíontar na treoirlínte ábhartha soláthair go léir.

Iniúchadh Inmheánach agus Coiste Iniúcháireachta

Deimhním go bhfuil feidhm iniúcháireachta inmheánach ag an Oifig Luachála ina bhfuil foireann atá oile go cuí agus a oibríonn de réir cairte scríofa atá faofa agamsa. Tá obair na feidhme sin bunaithe ar anailís ar rioscaí airgeadais a bhfuil an Oifig Luachála neamhchosanta orthu agus tá na pleananna bliantúla iniúcháireachta inmheánacha, a fhaomhaimse, bunaithe ar an anailís sin. Tá sé mar aidhm leis na pleananna sin na príomhrialuithe a chumhdach ar bhonn atrátha thar thréimhse réasúnach.

Déanaim féin agus an Coiste Iniúcháireachta athbhreithniú tréimhsiúil ar an bhfeidhm iniúcháireachta inmheánach. Tá nósanna imeachta curtha in áit agam chun a chinntiú go dtarlaíonn gníomh leantach mar thoradh ar thuarascálacha na feidhme iniúcháireachta inmheánaí.

Creat Riosca agus Rialaithe

Tá córas bainistíochta riosca curtha i bhfeidhm ag an Oifig, agus leis an gcóras sin sainaithnítear agus déantar tuairisciú ar phríomhrioscaí agus gníomhaíochtaí bainistíochta atá á ndéanamh chun dul i ngleic leis na rioscaí sin agus, sa mhéid is féidir, chun na rioscaí sin a mhaolú.

Tá clár rioscaí ann ina sainaithnítear na príomhrioscaí a gcaithfidh an Roinn aghaidh a thabhairt orthu agus sainaithníodh na rioscaí sin agus rinneadh measúnú agus grádú orthu de réir na tábhachta a

bhaineann leo. Déanann an Bord Bainistíochta athbhreithniú agus nuashonrú ar an gclár sin gach ráithe. Baintear leas as torthaí na measúnuithe sin chun pleanáil a dhéanamh maidir le hacmhainní agus iad a leithdháileadh chun a chinntiú go ndéantar bainistiú ar rioscaí go leibhéal atá inghlactha.

Déantar na bearta rialaithe agus na gníomhartha is gá chun rioscaí a mhaolú a leagan amach sa chlár rioscaí agus sanntar freagracht as feidhmiú na mbearta rialaithe sin do bhaill shonracha den fhoireann.

Monatóireacht agus Athbhreithniú Leanúnach

Cuireadh nósanna imeachta foirmiúla ar bun chun monatóireacht a dhéanamh ar phróisis rialaithe agus cuirtear easnaimh ar rialú in iúl go tráthúil do na daoine atá freagrach as gníomh ceartaitheach a ghlacadh agus don bhainistíocht agus don Bhord Bainistíochta, más iomchuí.

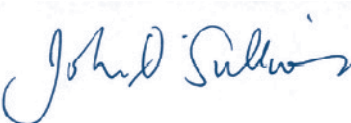
Deimhním gur sainaithníodh príomhrioscaí agus na bearta rialaithe lena mbaineann agus gur cuireadh próisis i bhfeidhm chun monatóireacht a dhéanamh ar fheidhmiú na bpríomhbheart rialaithe sin agus chun tuairisciú a dhéanamh i ndáil le haon easnaimh a shainaithnítear.

Athbhreithniú ar Éifeachtacht

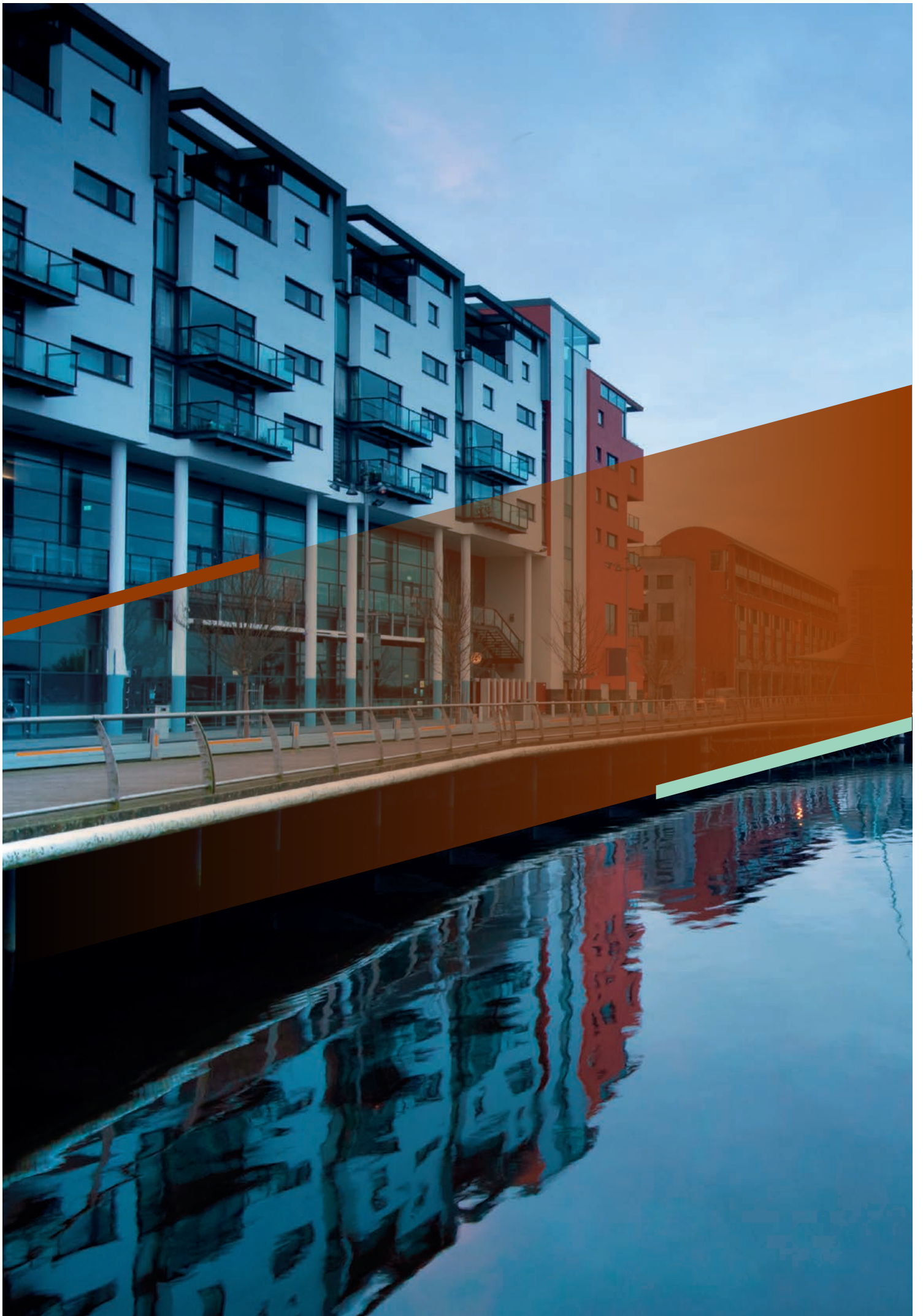
Deimhním go bhfuil nósanna imeachta ag an Oifig Luachála chun monatóireacht a dhéanamh ar éifeachtacht a nósanna imeachta bainistíochta riosca agus rialaithe. Cuireann an obair a dhéanann iniúchóirí inmheánacha agus seachtracha agus an bhainistíocht shinsearach san Oifig atá freagrach as an gcreat rialála inmheánaigh airgeadais a fhorbairt, agus cothabháil a dhéanamh air, eolas ar fáil don mhonatóireacht agus don athbhreithniú a dhéanann an Oifig ar éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh airgeadais.

Saincheisteanna Rialaithe Inmheánaigh Airgeadais

Níor sainaithníodh aon laigí maidir le rialú inmheánach airgeadais don bhliain 2020 a raibh caillteanas ábhartha mar thoradh orthu, nó a bhféadfadh caillteanas ábhartha a bheith mar thoradh orthu.

John O'Sullivan,
Oifigeach Cuntasaíochta

Block 2, Irish Life Centre,
Abbey Street Lower, Dublin, D01E9X0

Tel: +353 1 817 1000

Fax: +353 1 817 1180

Web: www.valoff.ie

**All Rating queries/requests
for valuation reports etc.**

Email: valuationservices@valoff.ie

**Public Office-Archive Research/
Certified Extracts**

Email: info@valoff.ie

 [@VO_Ireland](https://twitter.com/VO_Ireland)

 [Valuation Office Ireland](https://www.linkedin.com/company/valuation-office-ireland)

Oifig Luachála
Valuation Office